

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita R. P. Ioannis Francisci Regis, è Societate Iesv

La Broue, Claude de

Coloniæ, 1660

§. 8. Zelus animarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45172

tunè. Eâ tanquam electus Franciscus, à secundo transit ad tertium, à tertio ad quartum; donec ad vesperascente jam die benevolum Sacerdotem, eaq; tam incensa charitate delectatû, magis quàm ullo alio spectaculo, reducit Franciscus ad Collegium, haud sine rubore: sed vicit charitas. Haud absimile, quod cùm aliquando à P. Rectore facultatem Franciscus petiisset, eundi ad ægrotum, qui proximè moriturus nunciabatur, repulsam passus (quâ de causâ, Gallicus Scriptor non prodidit, ait tantû n, justam fuisse) incidit in familiarè Sacerdotem: & Explora, inquit, arteriam: en, febris me incessat: hæc tota nocte seviet, nec partem quintis capere poterò: eccui enim vita vitalis esse queat, facultate proximos juvandi præcisa?

§. VIII. *Zelus animarum.*

Zelus, ut in confesso est tùm apud Doctores alios Theologos, tùm maxime apud S. Thomam, amor est incensus, illud semper intuens, semperq; sequens, ut nihil non agat, non suscipiat, quod ad Dei quem unice diligit is in quo inest, decus gloriamque quoquo modo pertineat. Et quoniam intel-

intelligebat Franciscus, nihil se Deo gratius acceptiusve facere posse, quam si in animarum utilitates incumberet, hominesque dirigeret ad vitam beatam; idcirco nullam penè rationem sui habens, hoc est, & valetudinem negligens, & cuncta penè abdicans, quæ ad corpus tuendū referrentur; nihil aliud versabar animo, nisi quemadmodum iis consulere, eò facta omnia, operam, labores, ærumnaeque referens. Ac prædicant quidem passim quotquot cum eo versati sunt, neminem unquam visum sibi, cujus in animo zelus æquè ferveret: estque sanè difficile æstimare, quemadmodum unus tam multa amplecti potuerit, & scilicet aptè & fructuosè perficere. Habebat quidem eam ad rem præsidium ingens à viribus & firmitate corporis: eam cum mens plena Deo tam salutarem in modum adhiberet, minùs mirum si tam multa præstabat. Quotidianum erat, verba facere ad plebem, hortari, catechetica doctrinam tradere, confessiones ab aurora ad vesperrum excipere; accedebat difficultas itinerum crebra, dum hac illac rus excurrerebat ad verbum Dei prædicandum, sic, ut cum

eâdem die revertendum nonnunquam ad Collegium esset, leucas ipsas decem per aspera sanè loca emetiretur pedes. Inedia penè perpetua erat in Missionibus: quam etiam in Collegiis evocandus sæpè jussu Superiorum ex homologo terio ad cibum capiendum erat: cujus cùm ne levis quidem cogitatio mentem in tam sancta procuratione occupatam subiret, nisi eum ad modum accerseretur, dies totos excipiendarum confessionum laborem continuaret. Sedenim ut sibi nullo modo parcebat fidelis famulus, sic sæpius benefiam in se Domini DEI providentiam experiebatur. Ad honestum quidem Parochum, cujus in parœcia consueto Missionum labores exercebat, monentem temperaret sibi aliquantulum, nec tam duriter corpus, viresque corporis necessarias affligeret, *Atqui ignavus sum, inquit, si mihi parcam, postquam tantam in me toties Domini DEI benignitatem sum expertus. Fuit inter cetera (adjunxit) cùm iter sanè arduum per montium juga emetiens, crus fregit: properansque nibilo seciùs quàm ejus obsequium vacabat, leucas duas sic affectus cùm confecissem,*

sem, explorans quo statu crus esset, planè con-
sanatum reperi. In Collegio autem (Ani-
ciensi credo, In quo tamdiù laboravit)
cùm per sacram Catechesim perstrinxis-
set acriùs juvenum aliquot petulantiam,
miseri non de morum emendatione, sed
de ulciscenda injuria, quam interpretabā-
tur, cogitatione suscepta, statuunt imme-
rentem Catechisten excipere fustibus, nul-
la Sacerdotii, nullâ tantæ virtutis ductâ
ratione: ac ne quid deesset ad contume-
liam, verberare propalâm, seu ad ja-
nuam Collegii, seu ipso in atrio. Ergo
concurrunt quisque cùm sica, cùmque
fuste, ac per Janitorem, P. Franciscum Re-
gis evocant. Ipse, quid molirentur igna-
rus, ut honestiori de causa. hoc est, in-
stituendæ homologeseos adesse illos ex-
istimavit, à Janitore precatur, eos in Æ-
dem sacram inducat, se brevi affore. Ita
pergunt vesani, eodem consilio, nihil
moti animis, nihil loci sanctitate deter-
riti: cùm adventans venerabilis Sacer-
dos, vultu hilari, & ad Christianæ be-
nevolentiae significationem composito,
quærit perhumanè quid velint? Exar-

mavit ea species furentem rabiem : & à querelis quidem orsi sunt , atque à commemoratione injuriæ , quam ab eo à se immissam muflaverunt : quam ad orationem Franciscus mutata persona , dignam Christiano pædagogo severitatem induens , injuriæ quidem nihil à se in illos profectum asseveravit fidens ceterum , sic haberent , nihil sibi accidere posse jucundius , quàm si quid contumeliæ tam pia ex causa sibi imponeretur , neque intentato fustuario quidquam fore gratius : verùm , respicerent sese , & quo loco sempiternas animarum rationes positas haberent , meditentur seriò. Quæ cum inculcaret vehementius , operamque nihilo secius suam ad iter æternæ salutis pandendum offerret , ita permovit omnes , ut polliciti sint se postridie ad eum confessionis generalis ergò , reversuros : & fecerunt ex iis duo.

His igitur divinæ tutelæ præsidii fretus , nihil non Franciscus audebat , quod ad Dei sui gloriam cessurum videret. Anicii quidem , cum perinde atque in aliis civitatibus (nimia utique Christianorum Magistratum indulgentia) flagitiosam nequitiam exer-

exercerent histriones, inque illo grege impudens muliercula personam in scena ageret, lascivientem juventutem laqueis irretiens suis, atque adeò faces longè lateque jactans impuræ libidinis; non tulit Franciscus exitiabile flagitium. Ad Magistratum adit continuò: commonstrat quo loco Christiana res sit Anicii: ad Avernales extinguendos rogos concurrendum ocys: eas partes potissimum esse Christiani orthodoxique Magistratûs: proinde ne detrectaret tam gravem, tamque propudiosam corruptelam inhibere continuò. Is, ut mos hominum est, eorum dumtaxat quorum non est incensissima Dei charitas, tergiversari, morasquenectere: provisurum se brevi: nihil urgere tantoperè: diem unum aut alterum tanti non esse. At opponere contrà Franciscus, in publico incendio, flammâ magis ac magis grassante, procrastinari impunè nunquam: in tanta morum pudorisque jactura ni properet, ulturum Deum. Quæ cum vehementius persequeretur vir plenus Deo, Magistratum tandem ad locum deducit, perficitque, ut repugnans licet, ac propè invitus, inter-

interdiceret tamen severè miseræ mulier-
culæ, ne se deinceps in scenam daret, pro-
posita pœna graviori. Ac tum demum vi-
ctor Franciscus, proque re benè gesta gra-
tias eidem Domino Deo referens, cujus
res agebatur, non obscurè tamen significa-
vit, si Magistratus abnuere perrexisset, se è
regione propudiosi pegmatis concionem
advocaturum fuisse, publiceque declama-
turum tum in histriones universè, tum
propriè in prostibulum illud. Et maximam
utique audientiam piæ orationi fecisset
concepta de viri virtute opinio, quæ propè
in venerationem transierat: hinc concur-
sus incredibilis, quoties non modò verba
faciebat ad populum Ecclesiastes, sed et-
iam quoties Catechistes sacram doctrinam
explicabat familiarius. Illud constat, cum
ibidem Anicii, in Æde sacra S. Petri, lectio-
nes Catecheticas haberet, concursum tan-
tum fuisse, ut frequentiam æquaret illam,
quâ celeberrimi Concionatores quique,
festis diebus audiuntur: ut ad præclarum
spectaculum Ecclesiastes quidam è nostrâ
Societate perillustis, obstupefcens, in hæc
verba proruperit; *Planè declarat hic Dominus*
Deus,

*Deus, à se derideri sublimem illam eloquentiam, quam vulgò sacris in suggestis sequimur: plus ex-
islimationis ac nominis pariunt P. Francisco Regis familiares Catecheses, quam nobis limata nostra elocutio, & lumina illa orationis quæ dicuntur, tanto labore accensa: oleum persapè, & operam si non perdimus, collocamus certè fructuose parum, dum pompæ magis servimus, quam sequimur animarum utilitates. Et ita prorsus res habebat: sæpè verbis tribus inveteratos mentium morbos consanabat: tamque altè defigebantur animis, paganorum præsertim, ea quæ tunc proponebat, ut neget etiamnum pia plebs, oblivisci se illorum posse: redire enim ea in memoriam, quoties eorum aliquid usurpare, monet occasio: memorantque identidem benevoli quondam auditores, quanta cura, quantaque patientia rudes institueret; quanto ardore deterreret à vitiis, & publicas corruptelas peccataque insectaretur, illa præsertim unde publica crearetur offensio. Nimirum viget candidis in mentibus dictorum factorumque Francisci memoria tum aliis locis, tum desertis illis in montibus quos tam sæpè peragravit: estque vulgò iis in tracti-*

tractibus oratio parentum ad liberos, dum
isti minùs decore se gerunt, *Atqui non hoc*
tradebat Sanctus Regis: hac enim nomen-
claturâ famulum Dei designant. Ceterum
quoties cujusquam mendicorum egesta-
tem sublevabat aut pecunia, aut veste,
aut calceis, jubebat adiret ad se ad cer-
tum diem, confessionis ergò: hinc tam nu-
merosi illorum ad Francisci homologe-
terium greges, festis lucibus præserim,
quibus lucibus charæ religioso Confessa-
rio plebeculæ primarii quique cedere co-
gebantur. Denique constans est Nostro-
rum plerorumque omnium opinio, nun-
quam se in quoquam tam incensum
studium animarum vi-
disse.

